

Multimedya Yaz?I?m De?erlendirme Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Multimedya Yaz?I?m De?erlendirme Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26303>

Özet

Multimedya Yaz?l?m De?erlendirme Formu, e?itim alan?nda kullan?lan dijital materyallerin ve yaz?l?mlar?n pedagojik ve teknik yeterliliklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir ölçek uyarlamas?d?r. Ölçek, özellikle ö?retmenler, e?itim teknolojisi uzmanlar? ve ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r. Bu form, 2018 y?l?nda Erensay?n ve Güler taraf?ndan Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?larak akademik literatüre kazand?r?lm??t?r. Formun temel amac?, e?itimsel **multimedya yaz?l?m** ürünlerinin içerik kalitesini, kullan?c? dostlu?unu, ö?renci kat?l?m düzeyini ve estetik tasar?m?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Toplamda 43 maddeden oluan bu form, dört temel alt boyutu kapsamaktad?r.

De?erlendirme, yaz?l?m?n ö?renme hedefleriyle uyumundan, teknik eri?ilebilirli?ine kadar geni? bir yelpazede kriterleri ele al?r. Ölçek, ikili (Evet/Hay?r) derecelendirme yap?s?yla h?zl? ve net kararlar verilmesine olanak tan?r. Uyarlama çal??mas?, Van Yüzüncü Y?l Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanm??t?r ve e?itim teknolojileri ara?t?rmalar?na önemli bir katkı sağlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Multimedya yaz?l?m, e?itim teknolojileri, uyarlama, de?erlendirme formu, pedagojik yeterlilik, ö?renci kat?l?m?, kullan?c? arayüzü, dijital materyal.

Yazarlar

Elif ERENSAYIN, Ç. Güler.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda kullan?lan **multimedya yaz?l?m** araçlar?n?n niteli?ini objektif kriterlere göre belirlemektir. Bu araçlar?n ö?renme hedefleriyle ne ölçüde uyumlu oldu?unu, ö?rencilerin ö?renme sürecine ne kadar aktif kat?l?m sa?lad???n? ve teknik olarak ne kadar eri?ilebilir oldu?unu ölçmek formun birincil hedeflerindedir.

Bu form, e?itimcilerin ve materyal geli?tiricilerin, mevcut yaz?l?mlar?n güçlü ve zay?f yönlerini tespit etmelerine olanak tan?r. Böylece, daha etkili ve verimli ö?renme deneyimleri sunacak yaz?l?mlar?n seçimine veya geli?tirilmesine rehberlik eder. Form, ?erik, Ö?renci Kat?l?m?, Kullan?m Kolayl??? ve Tasar?/Estetik olmak üzere dört farklı boyutta detayl? analiz sa?layarak, kapsaml? bir de?erlendirme çerçevesi sunmaktad?r.

Yapı

Multimedya Yazılım Değerlendirme Formu, bir **multimedya yazılım** ürününün kalitesini çok boyutlu olarak ele alan dört ana faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, yazılımın hem pedagojik hem de teknik yönlerini kapsar. Toplam 43 madde bu dört faktöre dağılmıştır ve her faktör, yazılımın belirli bir kritik yönünü ölçmeye odaklanmıştır.

Dört temel alt boyut şunlardır:

İçerik: Yazılımın hedef ve kazanımlara uygunluğunu, doğruluk ve güncellik düzeyini değerlendirir (11 madde).

Öğrenci Katılımı: Yazılımın öğrenciyi ne ölçüde aktif tuttuğunu ve kaliteli etkileşim fırsatları sunup sunmadığını inceler (2 madde).

Kullanım Kolaylığı: Yazılıma erişim, kurulum, navigasyon ve genel kullanıcı dostu olma özelliklerini değerlendirir (14 madde).

Tasarım ve Estetik: Grafik, ses ve yazı kullanımı gibi görsel ve işitsel unsurların dengesini ve genel estetik kalitesini ölçer (16 madde).

Geçerlik

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsayıları doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, Erensayın ve Güler (2018) tarafından yürütülen uyarılma çalışması, orijinal formun yapısal geçerliliğini Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygun hale getirmek üzere yürütülmüştür. Bu süreçte, dilsel eşdeğerlik çalışmaları, uzman görüşleri alınarak içerik geçerliliğinin sağlanması ve muhtemelen doğrulayıcı faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler kullanılarak ölçeğin yapısal geçerliliği test edilmiştir.

Tam geçerlik kanıtlarına ve kullanılan metodolojiye, belirtilen akademik makalenin tam metninden ulaşılabilmektedir. Dört alt boyutun varlığı, formun multimedya yazılım değerlendirme için gerekli tüm kritik alanları kapsadığını göstererek kapsam geçerliliğini desteklemektedir.

Güvenirlilik

Verilen kaynak içerikte güvenirlilik analiz sonuçları (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı veya Kuder-Richardson değerleri) açıkça belirtilmemiştir. Ancak, akademik bir uyarılma çalışması olarak, ölçeğin iç tutarlılığını sağlamak amacıyla güvenirlilik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

Bu tür dikotom (Evet/Hayır) yanıt formatına sahip değerlendirme formları için genellikle Kuder-Richardson formülleri (KR-20 veya KR-21) kullanılarak iç tutarlılık hesaplanır. Güvenirlilik değerleri, formun farklı değerlendiriciler tarafından veya farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğinin önemli bir göstergesidir. Detaylı güvenirlilik raporlaması,

Erensayın ve Güler'in (2018) makalesinde sunulmaktadır.

Faktör Analizi

Multimedya Yazılım Değerlendirme Formu, dört ana faktörden oluşan bir yapıya sahiptir. Bu faktörler, yazılımın farklı değerlendirme alanlarını temsil etmek üzere belirlenmiştir. Uyarlama çalışmasında, bu dört faktörlü yapının Türkçe versiyon için de korunduğu ve istatistiksel olarak doğrulandığı öngörülmektedir.

Faktörlerin madde dağılımı aşağıdaki gibidir:

İçerik alt boyutu: 11 madde

Öğrenci Katılımı alt boyutu: 2 madde

Kullanım Kolaylığı alt boyutu: 14 madde

Tasarım ve Estetik alt boyutu: 16 madde

Bu yapı, formun sadece teknik değil, aynı zamanda pedagojik ve estetik kriterleri de dikkate alan kapsamlı bir değerlendirme aracı olduğunu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: Değerlendirme Formu (Toplam 43 madde, 4 alt boyut)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Eğitim Teknolojileri Uzmanları, Öğretmenler, Akademisyenler ve Eğitim Materyali Geliştiricileri.

Yaş Grubu: Uygulayıcılar için yetişkinler; değerlendirilen yazılım ise genellikle okul çağındaki öğrencilere yönelik eğitim materyalleridir.

Detaylı Kitle Bilgisi: Ölçek, eğitim bağlamında kullanılan dijital öğrenme materyallerini ve multimedya yazılım ürünlerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: İkili Derecelendirme (Dichotomous Scoring). Cevaplar "Evet/E" veya "Hayır/H" şeklinde verilmektedir. Bu format, yazılımın belirli bir yeterlilik kriterini karşılayıp karşılamadığına dair kesin yargılar sunar.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Elif ERENSAYIN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: eliferensayinn@gmail.com

Kurum Ba?lant?s?: Van Yüzüncü Y?l Üniversitesi (YYÜ) E?itim Fakültesi Dergisi referans?ndan ç?kar?lm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçeye Uyarlama Çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için sorumlu yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar ile ileti?ime geçilmesi zorunludur.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: multimedya-yazilim-degerlendirme-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Erensay?n, E. ve Güler, Ç. (2018). Multimedya yaz?l?m de?erlendirme formunun Türkçeye uyarlanması. *YYÜ E?itim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 1332-1354. Dergiye eri?im linki: efdergi.yyu.edu.tr

Multimedya Yaz?l?m De?erlendirme Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in alt boyutlar? ve örnek maddeleri a?a??da orijinal haliyle sunulmu?tur.

?çerik alt boyutu: toplam 11 Madde

Örnek: ?çerik, hedef ve kazan?mlara uygun mu?

Ö?renci Kat?l?m? alt boyutu: toplam 2 madde

Örnek: ?çerik kaliteli etkile?im sunuyor mu?

Kullan?m kolayl??? boyutu: toplam 14 madde

Örnek: Yaz?l?ma ula?mak (açmak, indirmek, yüklemek) kolay m??

Tasar? ve Estetik boyutu: toplam 16 madde

Örnek: Grafik, yaz? ve ses kullan?m? dengeli mi?